

14

CEP
KİTAPLARI

TÜRKİYE-IMF İLİŞKİLERİNİN KRONOLOJİSİ

Hazırlayan

Dr. İbrahim TURHAN - Dr. Lokman GÜNDÜZ

MÜSİAD
1990

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜRKİYE-IMF İLİŞKİLERİNİN KRONOLOJİSİ

Hazırlayan

Dr. İbrahim TURHAN - Dr. Lokman GÜNDÜZ

Mart 2003

İstanbul

MÜSİAD
1990

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Mecidiye Cad. No: 7/50, Mecidiyeköy - 80310 İstanbul

Tel: (0.212) 213 61 00 (20 hat) Fax: (0.212) 213 78 90 - 216 01 42

e-mail: musiad@musiad.org.tr [www: musiad.org.tr](http://www.musiad.org.tr)

Copyright
Her hakkı Mahfuzdur.

ISBN: 975-7215-38-4

İç Düzen, Kapak: ARTUS
Baskı: ERKAM

TÜRKİYE-IMF İLİŞKİLERİNİN KRONOLOJİSİ

Bu çalışmada, Türkiye-IMF ilişkileri, Türkiye’deki ve dünyadaki gelişmeler eşliğinde kronolojik olarak ortaya koymak amaçlanmıştır. IMF’in kendi gelişimi ve değişimi de buna paralel olarak gösterilmeye çalışılmıştır.

Akademik bir araştırma olmamakla birlikte olayların, siyasal ve ekonomik çerçevede gerek ulusal gerek de küresel boyutlarda karşılaştırmalı bir analizine imkan tanınması bakımından yararlı olacağına inandığımız çalışmanın aslı, Çerçeve Dergisi’nin Aralık 2001 tarihinde yayımlanan 27’nci sayısında yer almıştır. Derginin dosya konusu IMF olduğu ve içeriğinde yer alan yazılarda son dönemdeki gelişmeler ayrıntılı bir biçimde incelendiği için kronoloji, 22 Aralık 1999’da onaylanan 2 milyar 892 milyon SDR tutarındaki 17’nci stand by anlaşması ile sona erdirilmiştir.

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
	Temmmuz 1944 IMF ve Dünya Bankası’nın Anasözleşmelerinin Bretton-Woods’daki konferansta hazırlanması		1944 Bretton-Woods Konferansı, Uluslararası para sisteminin şekillenmesi, IMF ve Dünya Bankası’nın oluşturulması
1945-49 Değişim yönündeki toplumsal baskı arttı. II. Dünya Savaşı sonrası yeni iktisat politikası arayışları	Aralık 1945 Anasözleşmenin 29 üye ülkenin imzasıyla yürürlüğe girmesi		1945 II. Dünya Savaşı’nın sona ermesi
1946 İlk çok partili seçim	Mayıs 1946 12 İcra Direktöründen oluşan kurulun Washington’daki açılış toplantısı Eylül-Ekim 1946 IMF ve Dünya Bankası’nın ilk yıllık Guvernörler Kurulu toplantısı	Eylül 1946 IMF’e üyelik hazırlıkları: Recep Peker (CHP) Hükümeti’nden ilk devalüasyon; oranı %53,6	
	Mart 1947 IMF’in operasyonlarına başlaması	Nisan 1947 Türkiye’nin kesin üyeliğe girişi İlk kota: 43 milyon dolar	Mart 1947 Truman Doktrini

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
	Mayıs 1947 IMF’ten ilk kaynak kullanan ül- ke Fransa		Haziran 1947 Marshall Pla- nı’nın uygula- maya konulması
1950-59 Dünyaya açılma çabaları 14 Mayıs 1950 Genel Seçim: DP İktidarda 1950 Türkiye’nin NA- TO’ya üyeliği	Ağustos 1952 Almanya ve Ja- ponya’nın üye olması Ekim 1952 Stand-by dü- zenlemelerinin İcra Direktörleri Kurulunda onaylan ması		1950 Kore Savaşı, A.B.D. Ekono- misinde hızlı büyüme yılları
1954 Genel Seçim: DP, iktidarına devam			
1957 Genel Seçim: DP oylarındaki gerilemeye rağmen iktidarını korudu			Mart 1957 Roma Anlaşması ile Avrupa Eko- nomik Toplulu- ğu (AET)’nun kurulması
		Ağustos 1958 IMF’in artan baskısı. Tüm döviz alımların- da dolar başına ek 6,22 TL. ver- gi koyuldu. Uy- gulamada %69 oranında deva- lüasyon gerçek- leşmiş oldu.	

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
1960-70 IMF ile yoğun yıllar 1960 Askeri darbe, genç demokrasi rafa kalktı		1960 Amerikan dola- rı resmen 9 TL.	1960 Spekülatörlerin altına hücumu dolayısıyla Londra Altın Fonu’nun ku- rulması 1960’lı yılların ikinci yarısı Amerikan dola- rı uluslararası finansal piyasa- larda baskı al- tında
Temmuz 1961 Yeni Anayasa- nın kabulü Ekim 1961 Genel Seçim: CHP-AP Koalis- yonu		1 Ocak 1961 IMF ile ilk stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 21.5 milyon SDR, Çekilen miktar 16.5 mil- yon SDR	
	Ocak 1962 Telafi edici fon kolaylığının (Compensatory Financing Faci- lity CFF) oluşturu- lması	30 Mart 1962 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 31 milyon SDR, Çekilen miktar 15 mil- yon SDR	
Eylül 1963 AET’ye giriş sü- recini başlatan Ankara Anlaş- ması		15 Mart 1963 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 21.5 milyon SDR, Çekilen miktar 21.5 mil- yon SDR	

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
		15 Şubat 1964 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 21.5 milyon SDR, Çekilen miktar 19 mil- yon SDR	
Ekim 1965 Genel Seçim AP İktidarda, Demirel ilk kez başbakan		1 Şubat 1965 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 21.5 milyon SDR, Çekilen miktar yok	
		1 Şubat 1966 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 21.5 milyon SDR, Çekilen miktar 21.5 mil- yon SDR	
1967 Ünlü “triumvi- ra” görevde; Özal DPT Müs- teşarı, Talu Mer- kez Bankası Başkanı, Can- türk Hazine Ge- nel Sekreteri	Eylül 1967 Guvernörler Kurulunda SDR’nin oluştu- rulmasının onaylanması	15 Şubat 1967 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 27 milyon SDR, Çekilen miktar 27 mil- yon SDR	Kasım 1967 Sterlinin deva- lüe edilmesi
1967 Dövizle Çevrile- bilir Mevduat (DÇM) uygula- masının başla- ması			

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
		1 Nisan 1968 Stand-by anlaşması: Kabul edilen 27 milyon SDR, Çekilen miktar 27 milyon SDR.	1968 Altın Fonu’nun dağılması
	Haziran 1969 Tampon Stok Finansman Kolaylığı (Buffer Stock Financing Facility BSFF) kurulması	1 Temmuz 1969 Stand-by anlaşması: Kabul edilen 27 milyon SDR, Çekilen miktar 10 milyon SDR.	Ağustos 1969 Fransız frangının devalüe edilmesi
1970-80 Siyasi istikrarsızlık ve koalisyonlar dönemi, hızlı toplumsal değişme ve kutuplaşmalar, ithal ikamesine dayalı sanayileşme politikaları ve planlı ekonomi dönemi, dış borç ve enerji krizi	1970 İlk SDR tahsilatı	Ağustos 1970 TL. %40 oranında devalüe edildi. 17 Ağustos 1970 Stand-by anlaşması: Kabul edilen 90 milyon SDR, Çekilen miktar 90 milyon SDR.	
1971 Askeri muhtıra ve Erim Hükümeti	Ağustos 1971 A.B.D.’nin IMF’e dolar-altın konvertibilitesinin durdurulduğunu bildirmesi Aralık 1971 Smithsonian Anlaşması	1970-74 IMF ile ilişkilerde, Türkiye’deki siyasal belirsizliğe bağlı donukluk	Aralık 1971 Doların %9 oranında devalüe edilmesi ve altın konvertibilitesinin kaldırılması, Smithsonian anlaşması uyarınca ulusal paraların dalgalanma marjlarının genişletilmesi

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
	Temmuz 1972 “Komite 20” olarak bilinen uluslar arası para sisteminin reformu komitesinin oluşturulması		Mart 1972 AET Ülkelerinin “tüneldeki yılın” uygulamasına geçmesi
Ekim 1973 Genel seçim: Koalisyonlar dönemi			1973 OPEC Petrol Krizi Mart 1973 Bretton-Woods sisteminin çöküşü Kur rejimlerinde karma uygulamaya geçiş
Ocak-Eylül 1974 CHP-MSP Hükümeti Temmuz-Ağustos 1974 Kıbrıs Harekatları ve A.B.D. Ambargosu	Eylül 1974 EFF (Extended Fund Facility)’nin oluşturulması	1974 Revalüasyon: TL’nin dolar karşısında %11 değer kazanması	1974-75 Ekonomik durgunluk içinde yüksek enflasyon (stagflasyon)
Mart 1975 I. MC Hükümeti	Ağustos 1975 Petrol krizinden etkilenen ülkeler için PF(Oil Facility)’nin kurulması	Nisan 1975-Haziran 1977 Sekiz mini devalüasyon sonucunda dolar kurunun 13 lira 70 kuruş’tan 17,5 TL.’na gerilemesi	
	Mayıs 1976 Bağış Fonunun kurulması		1976 Jamaika toplantısı ve SDR sisteminin yürürlüğe girmesi

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
1977 Genel Seçim: II. MC Hükümeti	Ağustos 1977 CFF(Contin- gency Fund Fa- cility)’nin kurul- ması	Eylül 1977 %10 oranında devalüasyon	1977-78 Gelişmekte olan ülkelerde dış borç darboğazı ve krizler
Ocak 1978 CHP İktidarda: Ecevit ikinci kez başbakan Ağustos 1978 Amerikan aske- ri ambargosu- nun kaldırılma- sı	Eylül 1978 IMF kotalarının %50 artırılma- sıyla genel kay- nakların 58,6 milyar SDR’a ulaşması	Şubat 1978 %30 oranında devalüasyon 24 Nisan 1978 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 300 milyon SDR, Çekilen miktar 90 mil- yon SDR Aralık 1978 Programın askı- ya alınması ve Türkiye’nin 1979 Mart’ına kadar taze kay- nak arayışına girmesi	
Ekim 1979 AP azınlık hü- kümeti iş başın- da	Şubat 1979 Ek Finansman Kolaylığı’nın uygulanmaya başlaması	19 Temmuz 1979 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 250 milyon SDR, Çekilen miktar 230 mil- yon SDR	Şubat 1979 İran İslam Dev- rimi ve ikinci petrol krizi Mart 1979 AET ülkeleri arasında, sabit- ayarlanabilir bir kur rejimi olan Avrupa Para Sis- temi (EMS)’nin kurulması Aralık 1979 S.S.C.B.’nin Af- ganistan’ı işgali

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
24 Ocak 1980 24 Ocak kararı: Liberal ekonomiye geçişin ilk işareti Temmuz 1980 Faiz oranları serbest bırakıldı 12 Eylül 1980 Askeri darbe, demokrasi askıda. Özal hükümette	Aralık 1980 Toplam kota miktarının 60 milyar SDR’a çıkarılması	Nisan 1980 Sık aralıklarla kur ayarlaması rejimine geçilmesi, devalüasyonlar %5’i geçmeyecek 18 Haziran 1980 Stand-by anlaşması: Kabul edilen 1.250 milyon SDR, Çekilen miktar 1.250 milyon SDR	
1980-89 Özal’lı yıllar: Dünya Bankası’yla yapılan beş adet SAL programı ile ekonomide liberalleşme ve dışa açılma.	1981 SDR hesaplanmasının basitleştirilmesi	1981 Katlı kur uygulamasına son, sürünen kur rejimine giriş: Kurlar günlük olarak açıklanacak	1981-87 Gelişmiş ülkelerde enflasyonla mücadele ve durgunluk
Haziran 1982 Bankerler krizi, Özal’ın istifası Kasım 1982 Yeni anayasanın kabulü Aralık 1982 Faizler yeniden MB kontrolünde	Ağustos 1982 Meksika başta olmak üzere dış borç krizi yaşayan ülkelere destek		1982-84 Gelişmekte olan ülkelerde döviz krizleri, Latin Amerika moratoryumu

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
Kasım 1983 Genel seçim: ANAP iktidar- da, Özal başba- kan	Kasım 1983 Kotaların artırıl- ması	4 Nisan 1983 Stand-by anlaş- ması: Kabul edi- len 225 milyon SDR, Çekilen miktar 112.5 milyon SDR 24 Haziran 1983 1994’e kadar ya- pılacak son Stand -by anlaşması: Kabul edilen 225 milyon SDR, Çe- kilen miktar 52.25 milyon SDR	
	Mart 1986 Yapısal Uyum Kolaylığı (SAF)’nın kurul- ması		
Nisan 1987 AT’na tam üye- lik başvurusu Eylül 1987 Siyasi yasakların kalkması için re- ferandum, eski sımlar yeniden sahnedeydi Kasım 1987 Genel Seçim: ANAP iktidarı- na devam	Aralık 1987 Güçlendirilmiş Yapısal Uyum Kolaylı- ğı(ESAF)’nın oluşturulması		Ekim 1987 Kara Pazartesi: Newyork Borsası (NYSE -New- york Stock Exc- hange) çöktü. Gelişmiş ekono- miler krizle ta- nıştı. Piyasalaş- ma ve deregü- lasyon hız ka- zandı
Kasım 1988 Faiz oranları serbest bırakıldı	Ağustos 1988 Telaflı Edici Ola- ğanüstü Finans- man Kolaylı- ğı(CCFE)’nin oluşturulması	IMF’siz yıllar Türkiye uluslar arası alanda dış finansman im- kanlarını kolay- lıkla buluyor	

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
Ağustos 1989 TCMB’nin 32 Sayılı Kararıyla kambiyo rejimine ve sermaye hareketlerine tam serbestlik tanındı Eylül 1989 Anayasa değişikliği referandumu Kasım 1989 Özal cumhurbaşkanı			1989 Soğuk savaşın A.B.D. ve müttefiklerince kazanılması, sosyalist blokta çözümler, liberal demokrasi ve piyasa ekonomisi yükselen değerler
1990-2000 Siyasi-toplumsal istikrarsızlık ve tıkanma, ekonomik kriz yılları. Haziran 1991 ANAP Kongresini kazanan Mesut Yılmaz başbakan Ekim 1991 Genel seçim: DYP-SHP koalisyonu	Mayıs 1990 Kotaların %50 artırılarak 135 milyon SDR’a çıkarılması	1990 TL’nin konvertibilitesinin IMF’ce onaylanması, lira uluslararası para	1990-91 Körfez Savaşı, yeni dünya düzeninin ilanı
			1991 S.S.C.B.’nin tarihe karışması
Mart 1992 Terör had safhada, Nevruz kutlamaları sırasında büyük olaylar	Nisan-Mayıs 1992 Eski sosyalist blok ülkelerinin çoğunun üyeliğe kabulü		Şubat 1992 Maastricht Anlaşması, AB’ye ilk adım

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
	Haziran 1992 Rusya resmen IMF üyesi Ağustos 1992 Rusya ile 719 milyon SDR tutarında stand-by anlaşması		
Nisan-Haziran 1993 Özal öldü, Demirel cumhurbaşkanı, Tansu Çiller başbakan	Mayıs 1993 Sistem Değişimi Kolaylığı (STF)’ndan ilk yararlanan ülke Kırgızistan		
Ocak-Şubat 1994 Ekonomik kriz; TL. iki ayda %60 değer kaybetti, hazine bonosu faizleri %400. 5 Nisan 1994 5 Nisan kararı ve istikrar programı 1994 Cari işlemler dengesi 2,6 milyar dolar fazla verdi ama büyüme hızı -6,1	Haziran 1994 Üç başkan yardımcılığı makamının ihdası	Nisan 1994 TL.’nin fiilen %30 devalüe edilmesi Temmuz 1994 IMF’ten 160,5 milyon SDR çekilmesi; performans kriteri konsolide bütçe açığı 8 Temmuz 1994 14 ay süreli Stand-by anlaşması: Kabul edilen 590,2 milyon SDR Kasım 1994 75 milyon SDR’in çekilmesi; performans kriteri KİT’lere bütçe dışı borçlanmanın sınırlandırılması	

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
Mart 1995 AB ile Gümrük Birliği Anlaşması Aralık 1995 Genel Seçim: RP birinci parti, tek parti çoğunluğu yok.	Şubat 1995 Krizle giden Meksika’ya 12,1 milyar SDR’lik stand-by kredisi verildi	Kasım 1995 ve Şubat 1996 Bütçe ve parasal performans kriterlerinin tutması nedeniyle 75’er milyon SDR’lik son iki dilimin çekilemesi, kullanılan toplam tutar 460,5 milyon SDR	Şubat 1995 Meksika krizi ve Latin Amerika’da “Tequila etkisi” ile krizin yayılması
Şubat 1996 ANAYOL Koalisyonu Temmuz 1996 REFAHYOL Koalisyonu: Dönüşümlü olarak ilk başbakan Erbakan, Çiller dış işleri bakanı	Mart 1996 IMF tarihinin en yüksek miktarda EFF kredisi ile Rusya’ya 6,9 milyar SDR verilmesi		
28 Şubat 1997 MGK’nda siyasi kriz, hükümete örtülü muhtıra Temmuz 1997 ANASOL-D azınlık hükümeti	Kasım 1997 Endonezya’ya 10 milyar SDR tutarında stand-by kredisi verildi Aralık 1997 IMF tarihinin bugüne kadarki en büyük finansal desteği: Güney Kore’ye 15,5 milyar SDR tutarında kredi	Nisan 1997 IMF ile yıllık olağan konsültasyon görüşmeleri Ekim 1997 IMF heyetinin Türkiye’ye gelerek ekonomik gelişmeleri değerlendirmesi	1997 Asya krizi dünyayı sarsıyor, Bretton-Woods sonrası en büyük ve yaygın kriz

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
Ocak 1998 İnterbank’ın TMSF’na devriyle fondaki banka sayısı 3’e çıktı	Aralık 1998 Brezilya ile 13 milyar SDR tutarında stand-by anlaşması	Haziran 1998 Yakın İzleme Anlaşması (Staff Monitored Program) yürürlüğe girdi	Ağustos 1998 Rusya krizinde, dış borçlar için 90 günlük moratoryum ilan edildi Ekim 1998 Rusya krizi Latin Amerika’ya yayılıyor, global resesyon tehlikesi
Ocak 1999 DSP azınlık hükümeti Nisan 1999 Genel Seçim: DSP-MHP-ANAP Koalisyonu Ağustos-Kasım 1999 Türkiye depremleriyle sarsıldı Aralık 1999 Beş bankaya daha el kondu, sektör sarsıntıda, ekonomi %6 daraldı.	Temmuz 1999 Rusya ile 17 ay süreli ve 3,3 milyar SDR tutarında stand-by anlaşması	Ekim 1999 Deprem zararlarını telafi etmek amacıyla Türkiye’ye 361,5 milyon SDR tutarında acil yardım desteği sağlandı. Aralık 1999 Türkiye’nin enflasyonla mücadele programı çerçevesindeki niyet mektubuna binaen 2,9 milyar SDR tutarında stand-by anlaşması onaylandı. İlk dilim 221,7 milyon SDR. Döviz kurları 18 aylık süre için önceden belirlendi.	Ocak 1999 Euro AB üyesi 11 ülkede tek para birimi olarak devrede Aralık 1999 Dünya yeni mileniyuma hazırlanıyor, 2000 yılı sorunu bilişim sektörünün korkulu rüyası.

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler

IMF’in Kronolojisi

Türkiye-IMF Anlaşmaları

Küresel Trendler

Ocak-Haziran 2000

Ekonomik program başarılı görülüyor; faizler %30’lu seviyelerde, enflasyon geriliyor, ekonomi büyüyor.

Ağustos 2000

Özelleştirme, kamu-daki istihdamın azaltılması, tarım reformu gibi yapısal konularda beklentilerin gerçekleşmemesi dolayısıyla ilk tereddütler belirmeye başladı.

Kasım 2000

Likidite krizi! Kamu bankalarının gecelik olarak fonladıkları batık krediler ve görev zararları dolayısıyla para piyasalarına yüklendi. Merkez Bankası Net İç Varlıklar tavanı konusunda esneklik göstermeyi anlamsız biçimde reddetti. Gecelik faizler %5000’leri buldu. Birçok özel banka yurtiçi ve yurtdışı taahhütlerini yerine getiremedi. Demirbank’a TMSF tarafından el konuldu.

Mart 2000

IMF’nin sekizinci başkanı Horst Köhler. Mayıs 2000’de iş başında.

Nisan 2000

22 Aralık 1999’da onaylanan 3 yıllık stand-by anlaşması çerçevesinde ilk gözden geçirmenin ardından 221.7 milyon SDR (yaklaşık 293 milyon dolar)lık kredi serbest bırakıldı.

Temmuz 2000

IMF Yönetim Kurulu, ikinci gözden geçirmenin ardından 221.7 milyon SDR’lik (yaklaşık 295 milyon dolar) dilimi serbest bıraktı.

Aralık 2000

Türkiye, yeni niyet mektubunda (10 Mart 2000 ve 22 Haziran 2000 tarihli önceki niyet mektubunun ardından) 2001-02 yılı programının hedeflerini ortaya koyarak IMF’den 5.784 milyar SDR’lik EK Rezerv İmkanı’ndan faydalanmak istediğini belirtti. Program hedefleri arasında, 2001 yılında tüketici fiyat endeksinin yüzde 12’lere düşürülmesi, büyüme hızının yüzde 4-4.5 arasında, cari işlemler açığının milli gelire oranının yüzde 3.5 olması bulunuyor.

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
		Aralık 2000 IMF, stand-by anlaşması çerçevesinde üçüncü ve dördüncü gözden geçirmeyi tamamlayarak 443.5 milyon SDR’lik (yaklaşık 577 milyon dolar) kısmı daha serbest bıraktı. IMF Yönetim Kurulu ayrıca Türkiye’nin kotasının yüzde 600’üne ulaşan 5.8 milyar SDR’lik (yaklaşık 7.5 milyar dolar) ilave kaynak verilmesini de karara bağladı. Bunun 1.7 milyar SDR’lik (yaklaşık 2.2 milyar dolar) kısmı hemen serbest bırakıldı.	
Ocak 2001 2000 yılı enflasyonu TEFE’de %32.7 TÜFE’de %39. Kur çıpasına temel teşkil eden hedefler %20 ve %25 idi. TL aşırı değerlenmiş durumda. Şubat 2001 Türk Lirası serbest dalgalanmaya bırakıldı. MGK’da Cumhurbaşkanı ile tartışan Başbakan Ecevit, “devletin zirvesinde kriz var” dedi. Piyasalar allak bullak.	Şubat 2001 İMF, Çin’in kotasını artırdı. Kota, 4.7 milyar SDR’den 6.4 milyar SDR’ye çıktı. Mart 2001 IMF, bünyesinde Uluslararası Sermaya Piyasaları Bölümünü kurdu. Temmuz 2001 IMF’nin iki numarası Anne O. Krueger.	Şubat 2001 İMF Direktörü Köhler, Türk Lirasının serbest dalgalanmaya bırakılmasını desteklediklerini açıkladı. Mayıs 2001 Yeni niyet mektubu. Kredi miktarının 6.4 milyar SDR daha artırılması istendi.	Eylül 2001 11 Eylül saldırısı. Dünya sisteminin taşları yerinden oynadı. Ekim 2001 ABD liderliğindeki koalisyon Afganistan’a saldırdı. Aralık 2001 Arjantin’de ekonomik kriz. IMF’ye bir başarısızlık öyküsü daha.

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler	IMF’in Kronolojisi	Türkiye-IMF Anlaşmaları	Küresel Trendler
Şubat-Mart 2001 Ekonomi kontrolsüz biçimde dalgalanıyor. Ödemeler yapılmıyor. Döviz, faiz ve likidite krizi birlikte yaşanıyor. Mart 2001 Ekonomi Derviş’e emanet. Serdengeçti TCMB Başkanı, Özalp Hazine Müsteşarı. Mayıs 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı açıklandı.	Eylül 2001 IMF ve Dünya Bankası, 11 Eylül’ün ardından yıllık toplanmalarının yapılmayacağını ilan etti.	Mayıs 2001 IMF Yönetim Kurulu, Türkiye’nin 3 yıllık stand-by anlaşmasındaki kredi imkanını 6.4 milyar SDR (yaklaşık 8 milyar dolar) daha artırılmasını onayladı. Buna göre Türkiye’nin toplam kredi miktarı 15 milyar SDR’a (yaklaşık 19 milyar dolar) ulaştı. Bunun 2 milyar SDR’lık (yaklaşık 3.8 milyar dolar) kısmı hemen serbest bırakıldı. 1.2 milyar SDR’lık kısımları ise 25 Haziran ve 25 Temmuz; 2.4 milyar SDR’lık kısımları ise 20 Eylül ve 15 Kasım’dan sonra IMF’nin gözden geçirmeleri ardından serbest bırakılacak.	
Ocak 2002 IMF’ye yeni niyet mektubu. 18 Ocak’ta 18’nci stand-by. Mayıs 2002 Başbakan Ecevit’e yönelik sağlık darbesi girişimi iddiaları. Ecevit hastanede, ekonomi yoğun bakımda.	Ocak 2002 IMF, Arjantin’in 933 milyon dolarlık ödemesini bir yıllığına erteledi.		Ocak 2002 Euro 12 ülkede fiilen dolaşımda. Mart 2002 İsrail, Filistin Devlet Başkanı Yaser Arafat’ı önce "düşman" ilan etti. Sonra Ramallah’taki karar-gahına hapsedti.

Türkiye’de İktisadi-Siyasi Gelişmeler

IMF’in Kronolojisi

Türkiye-IMF Anlaşmaları

Küresel Trendler

Temmuz 2002

DSP’li bakanlardan istifalar zinciri.

H. Özkan, İ. Talay, M. Yılmaz, R. Önal ve H. Gemici istifa ettiler. 3 Kasım’da erken seçim kararı.

Ağustos 2002

Derviş istifa etti.Yeni ekonomi bakanı DSP’li Masum Türker.

Kasım 2002

3 Kasım seçimlerinin galibi Ak Parti. İki partili Meclis’ten Ak Parti Hükümeti çıktı.

Mayıs 2002

NATO, Rusya’yı "sınırlı ortak" ilan etti.

Eylül 2002

Almanya’da Başbakan Gerhard Schröder’in liderliğindeki Sosyal Demokratlar, genel seçimlerden birinci parti olarak çıktı.

Kasım 2002

Birleşmiş Milletler silah denetçileri dört yıl aradan sonra Irak’ta.

Kasım 2002

NATO zirvesinde Litvanya, Letonya, Estonya, Bulgaristan, Romanya, Slovakya ve Slovenya ittifaka kabul edildi.

MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Mecidiye Caddesi No: 7/50, Mecidiyeköy 80310 İstanbul

Tel: (0212) 213 61 00 (20 hat) Faks (0212) 213 78 90 - 216 01 42

Web: www.musiad.org.tr e-mail: musiad@musiad.org.tr